
SUITSETAMISEST LOOBUMISE NÕUSTAMISE TEENUSE HINDAMINE

Gerli Paat
Ain Aaviksoo

Ettekande sisu

- Auditi lähteülesanne ja eesmärk
- Läbiviimise metoodikast (lühidalt)
- Tähelepanekud teenuse juhtimise kohta
- Tähelepanekud teenuse osutamise kohta
- Tähelepanekud teenuse tulemuslikkuse kohta
- Järeldused ja soovitused
- Küsimused ja arutelu

LÄHTEÜLESANNE & EESMÄRK

Märts`09

SLN teenuse hindamine

Eesmärk

- Saada ülevaade suitsetamisest loobumise nõustamise (SLN) kabinettide teenuse hetkeseisust ja vastava teenuse üldisest olukorrast Eestis
- Toetada SLN teenuse edasise arendamist SVH strateegia raames
  - Kuidas muuta teenus kättesaadavamaks?
  - Soovitused indikaatoriteks teenuse efektiivsuse mõõtmisel

Lähteülesanded

- Viia läbi SLN kabinettide **võrdlusanalüüs**, sh. hinnates nende külastatavust, tegevuse tulemuslikkust, kuluefektiivsust ning teenuse kättesaadavust ning tuua välja leitud **variatsioonid**.
- Anda **ülevaade** Eestis tegutsevatest tubakast loobumise nõustamisega tegelevatest organisatsioonidest ja nende töö põhimõtetest
- Analüüsida võimalusi teiste **osapooltega koostööks** SLN teenuse osutamisel.
- Võrrelda SLN teenust **rahvusvahelise** teenuse standarditega
- Tuua välja erinevaid SLN teenuse alternatiive ja anda **soovitusi** SLN teenuse edasiseks tegevuseks ja arendamiseks ning töötada koos Tervise Arengu Instituudiga välja soovitused teenuse arendamist puudutavaks otsustusprotsessiks.

METOODIKAST (LÜHIDALT)

Märts`09

SLN teenuse hindamine

Metoodika

- Dokumentatsiooni analüüs
- Kirjanduse analüüs
- Intervjuud 5 haigla nõustajaga + projektijuhiga
- Sihtrühma e SLN klientide küsitlemine (interneti teel)
- Kohtumised auditi tellija ja SLN teenuse koordineeriva asutusega (TAI)

TEENUSE JUHTIMISEST

Märts`09

SLN teenuse hindamine

SLN teenuse juhtimine

- Koordineerimine
  - Juhendite väljatöötamine
  - Aruandluse kogumine ja analüüs
  - Nõustajate koolitamine
  - Uute kabinetide avamine
- Sihtrühma teavitamine

Teenuse areng

- Avatud 25 SLN kabinetti
- Koolitatud 178 inimest
- Nõustatud enam kui 7000 inimest
- Nõustatavate arv iga aastaga suurenenud
- Välja antud terve hulk materjale nii loobujatele kui ka nõustajatele

TEENUSE OSUTAMISEST

Märts`09

SLN teenuse hindamine

Nõustamise läbiviimise põhilised tegevused

- Kliendi motiveerimine
- Nikotiini sõltuvuse taseme hindamine
- Konkreetse suitsetamisest loobumise päeva määramine
- Individuaalse loobumis- ja raviplaani koostamine
- Suitsetamisest loobuja pidev juhendamine ja toetamine
- Elustiili muutmine ja saavutatud tulemuste hindamine

Eestis tegutsevad SLN organisatsioonid

- 126 usaldusliin – alates 2000.a.
- 1707 – narko-ja uimastisõltuvuse nõustamine
- 800 22 33 – vähiliidu nõuandetelefon – alates 1994.a.
- TAI – alates 2005.a.

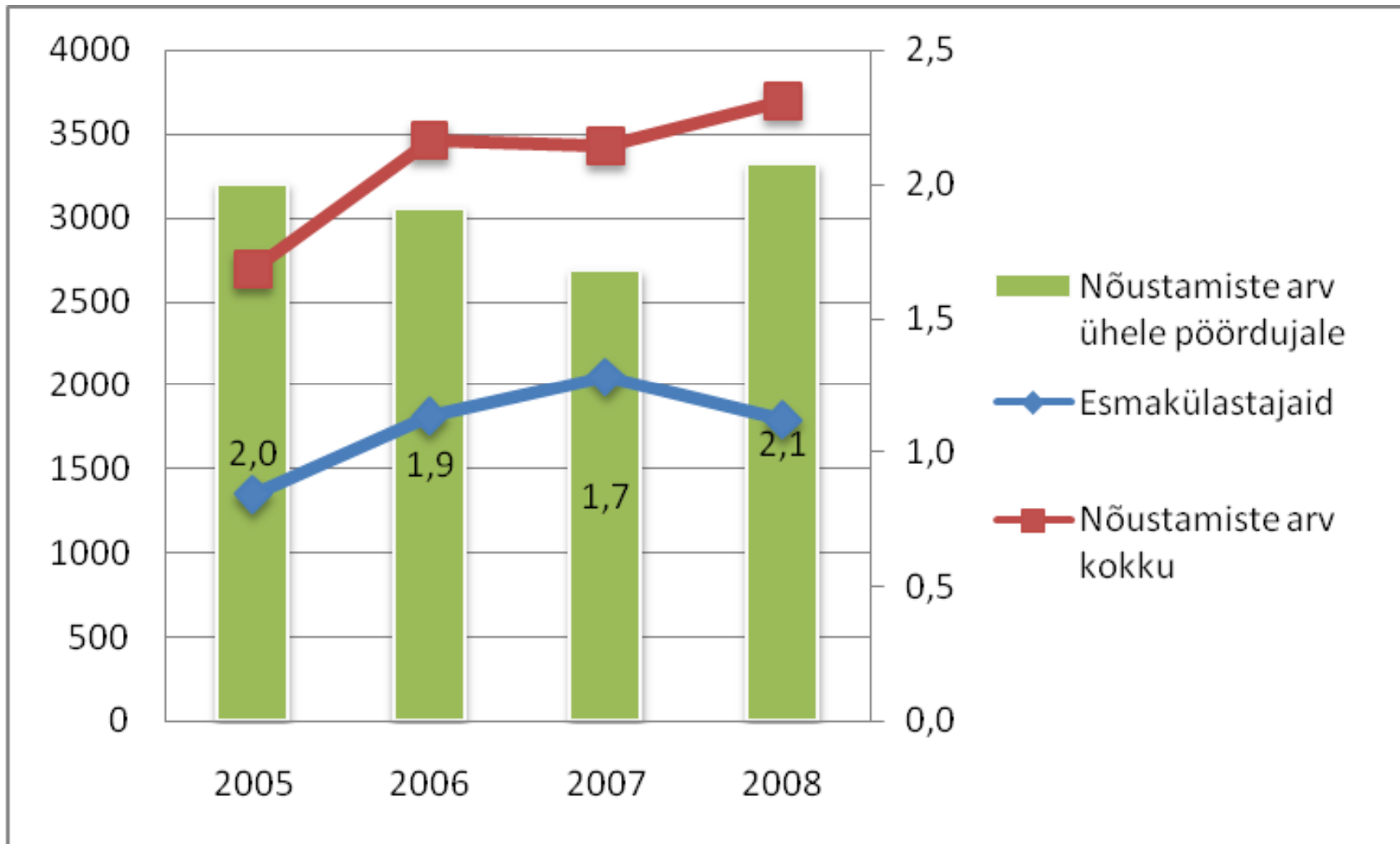
Teenusel on suur varieeruvus

- Klientuur
- Kättesaadavus
- Käsitlus
- Tulemuslikkus

SLN külastajate sugu ja vanus

Koht	Naine (%)	Kokku	Keskmine vanus
Läänemaa	36,6	361	22,6
TLN Lastehaigla	51,5	68	32,1
Valga Haigla	53,5	43	32,2
IVKH	52,4	63	41,2
Pärnu Haigla	35,5	234	42,5
Jõgeva Haigla	62,7	51	42,6
Põlva Haigla	42,3	156	43,6
Rakvere Haigla	36,6	41	44,4
Narva	39,3	168	45,4
TÜK südamehaiguste ennetamise kabinet	32,4	111	45,7
Rapla Haigla	36,7	109	47,8
PERH Pulmonoloogia	47,3	55	48,1
TÜK Kopsukliinik	33	194	48,1
Kuressaare Haigla	28,2	39	48,3
Lõuna-Eesti Haigla	33,3	159	48,6
Viljandi Haigla	44,3	88	49,1
PERH Südamertervise kabinet	50	22	50,3
Pärnu Sõpruse	75,8	62	50,7
KOKKU	40,2	2024	41

Kabinettide külastatavus 2005-2008

SLN teenuse kättesaadavus

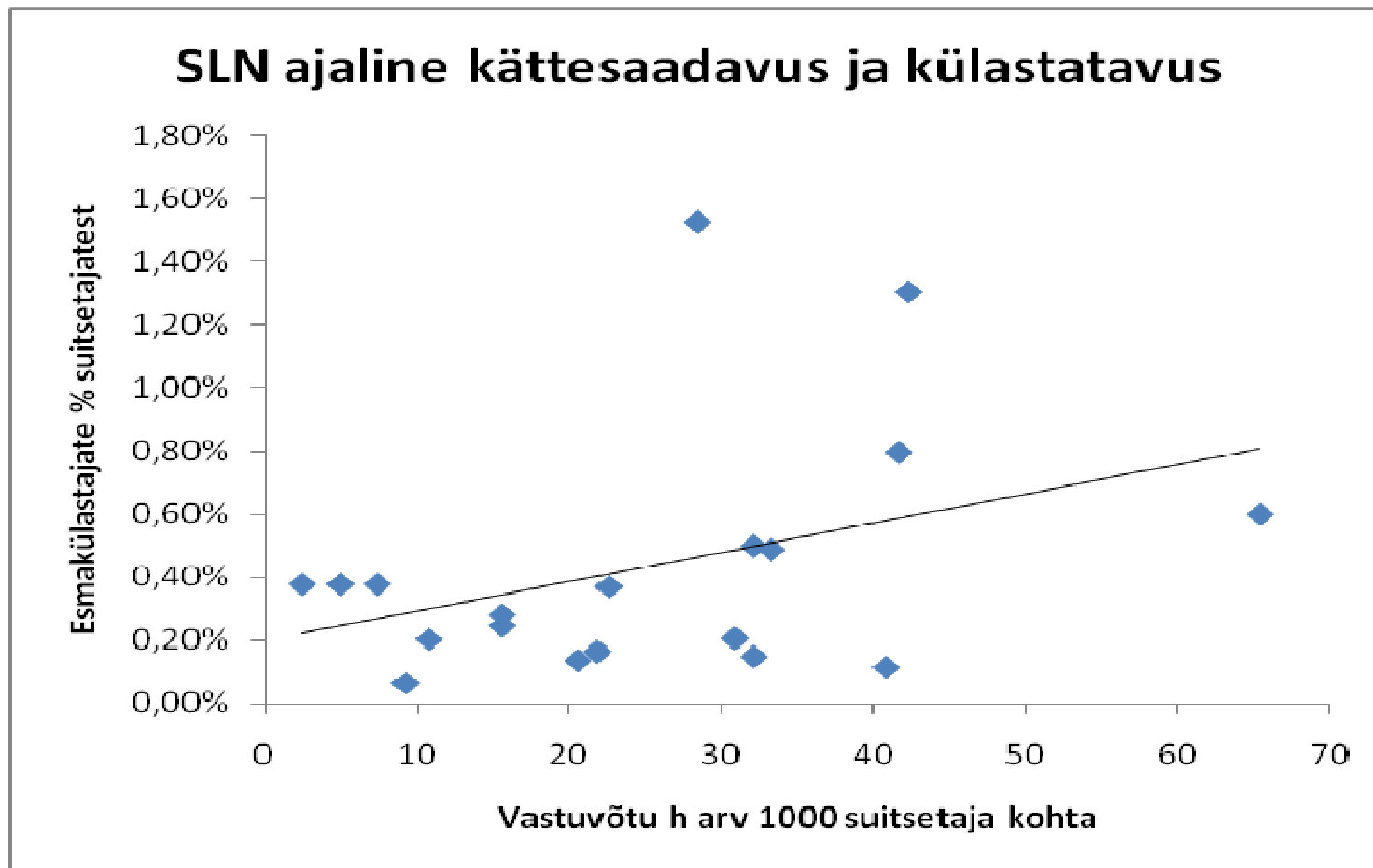
Kabinet	Suitsetajate osakaal maakonnas (%)**	Avatud päevad nädalas	Avatud tunnid nädalas	Nõustajaid	Vastuvõtu-tunde aastas 1000 suitsetaja kohta	Tunde nõustaja kohta aastas
IDA-VIRU KESKHAIGLA SA	30	2	7	2	16	175
JÕGEVA HAIGLA AS	26	1	5	2	31	125
JÄRVAMAA HAIGLA AS	29	2	4	2	23	100
KURESSAARE HAIGLA SA	26	3	7	2	41	175
LÕUNA-EESTI HAIGLA AS	26	3	7	2	42	175
LÄÄNEMAA HAIGLA SA	26	2	4		28	
NARVA HAIGLA SA	30	2	7	2	16	175
PERH Pulmonoloogia polikliinik	27	2	6	2	7	150
PERH Südamertervise keskus	27	1	2	2	2	50
PÕLVA HAIGLA AS	26	3	9	1	65	450
PÄRNU HAIGLA AS	29	3	7	3	32	117
RAKVERE HAIGLA AS	30.4	4	7	3	21	117
RAPLA MAAKONNAHAIGLA SA	27	2	7	2	42	175
TAASTUSRAVIKESKUS SÕPRUS AS	29	3	7	2	32	175
TALLINNA LASTEHAIGLA SA	27	1	4	1	5	200
TÜK Kopsukliinik kabinet	26	1	7	2	11	175
TÜK Südamertervisekeskus	26	2	6	2	9	150
VALGA HAIGLA AS	26	1	5	1	33	250
VILJANDI HAIGLA SA	29	3	6	2	22	150

**Maakonna suitsetajate osakaal x elanike arv; mitme kabineti korral on elanikud jaotatud võrdselt kabinettide vahel maakonnas

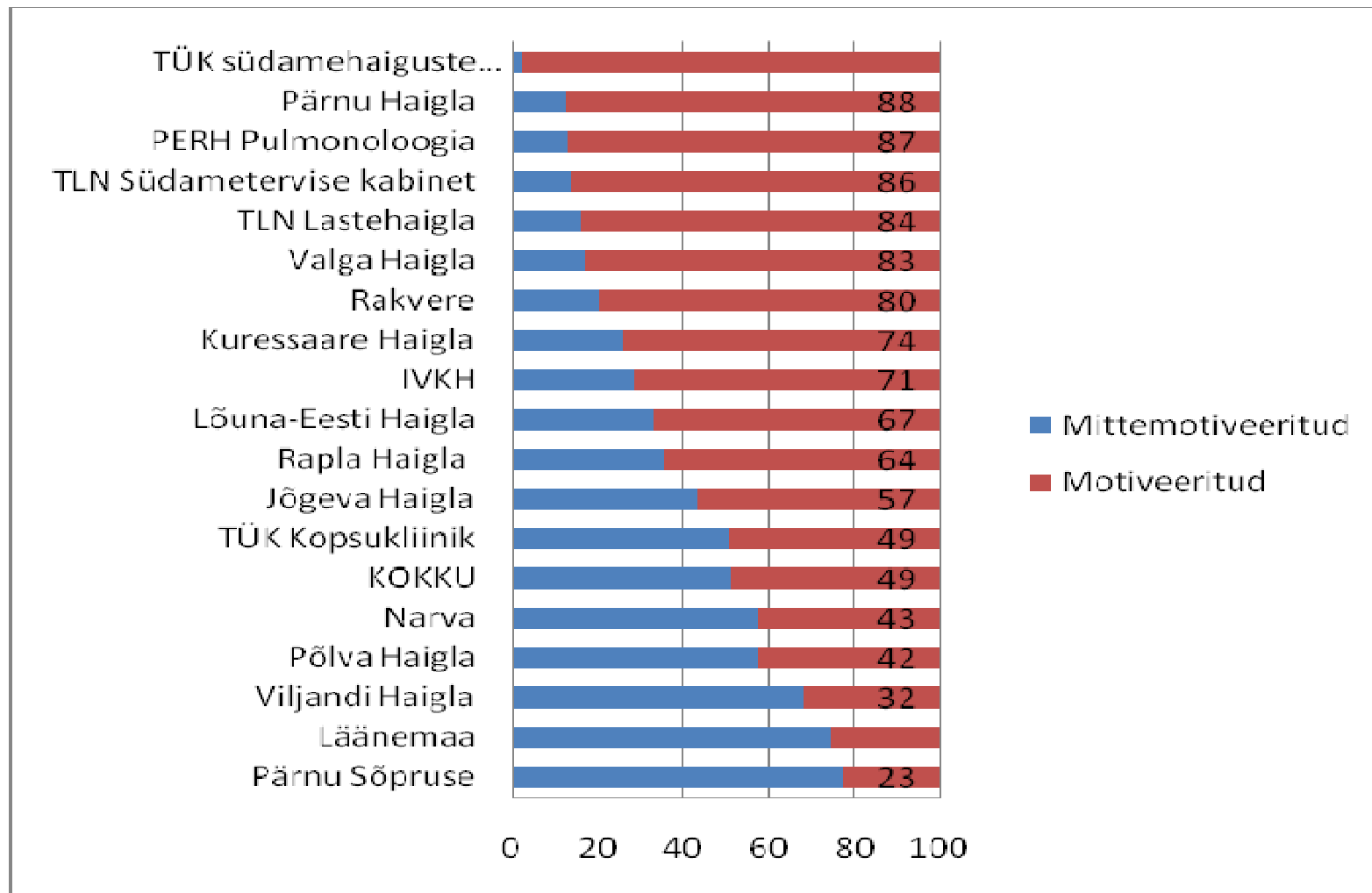
Märts`09

SLN teenuse hindamine

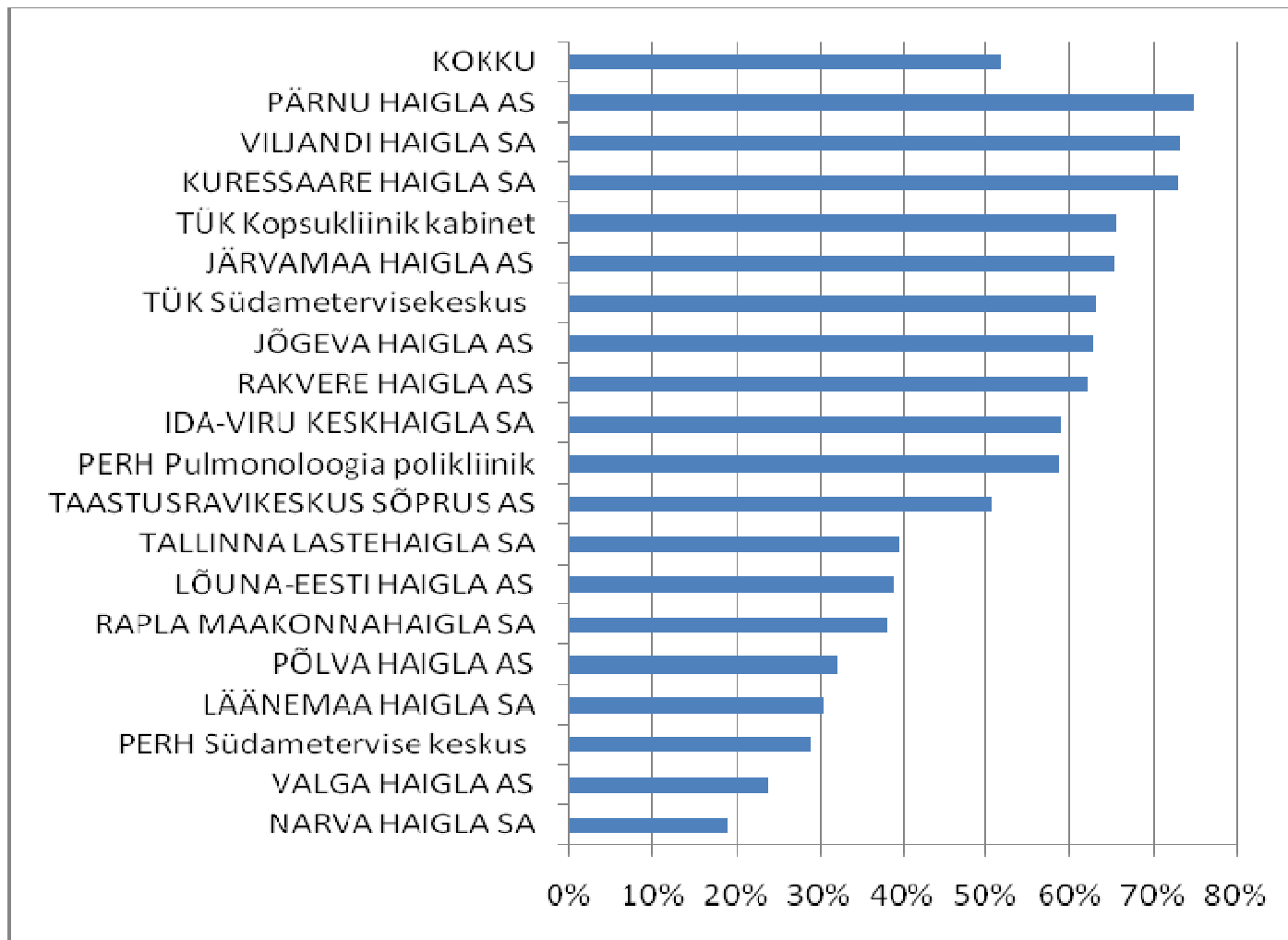
SLN teenuse kättesaadavuse ja külastatavuse vaheline seos

Motiveeritus

Korduvkülastajate arv 2008

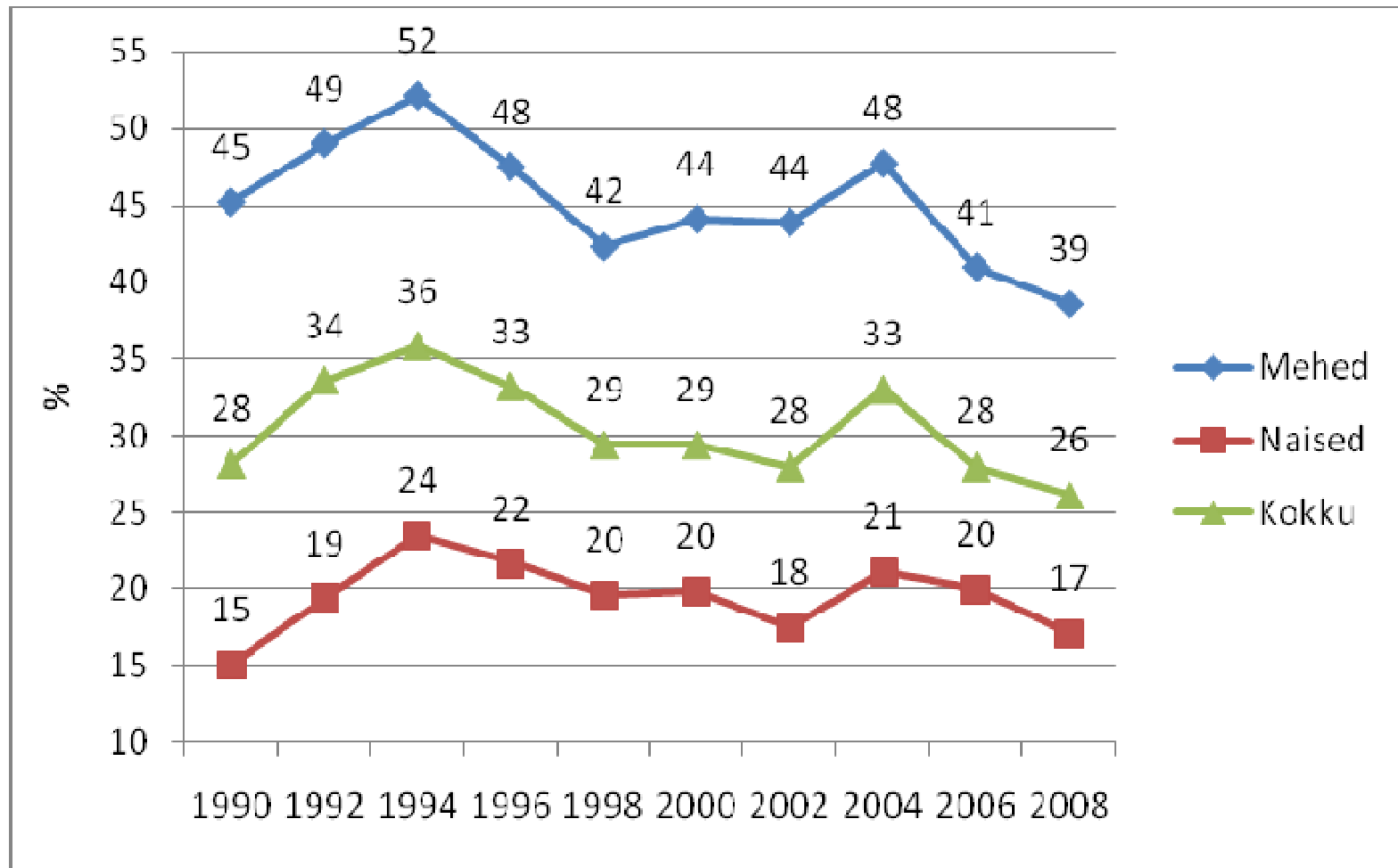

TEENUSE TULEMUSLIKKUSEST

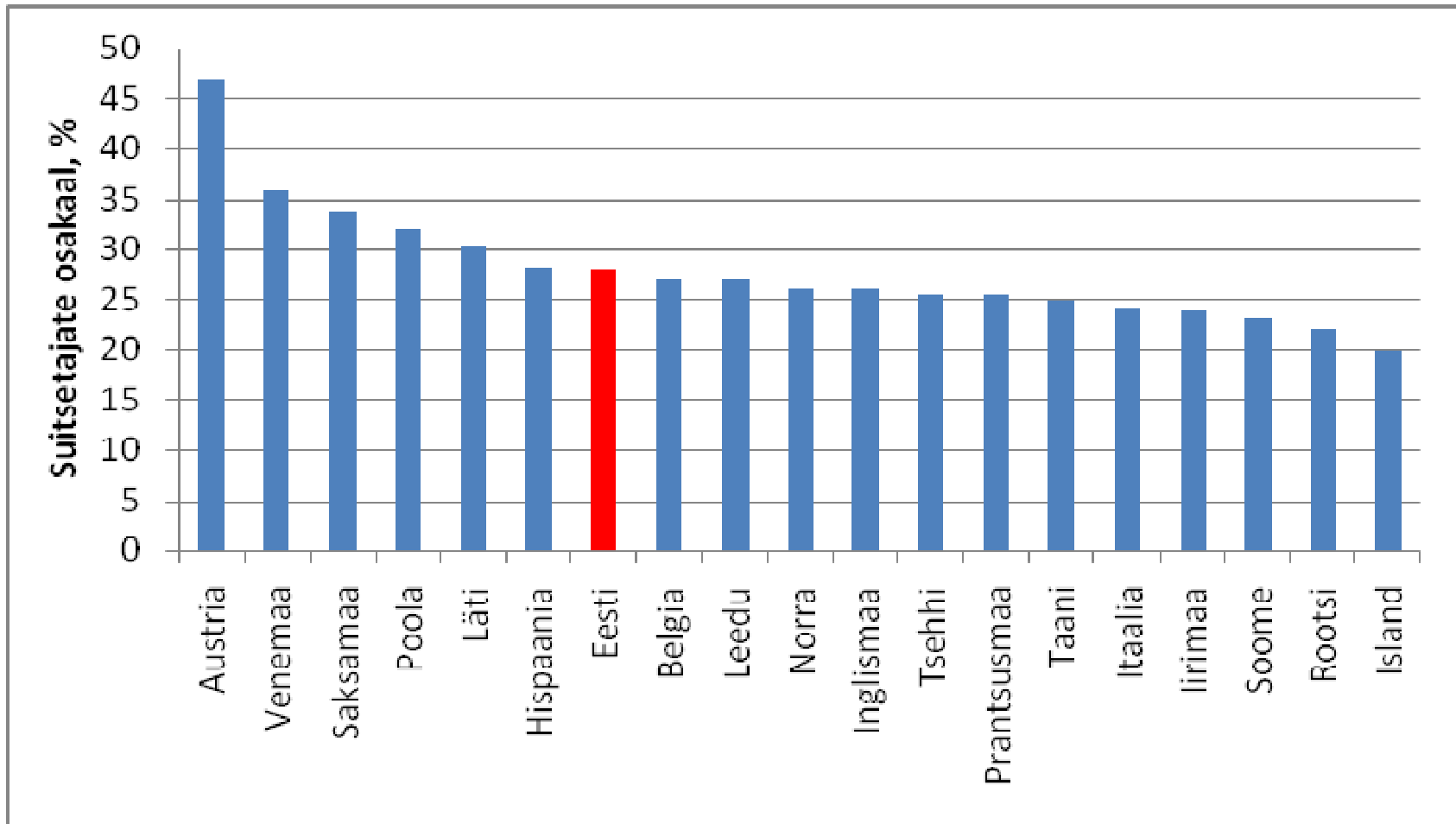
Märts`09

SLN teenuse hindamine

Suitsetajate osakaal Eestis

Rahvusvaheline võrdlus

Märts`09

SLN teenuse hindamine

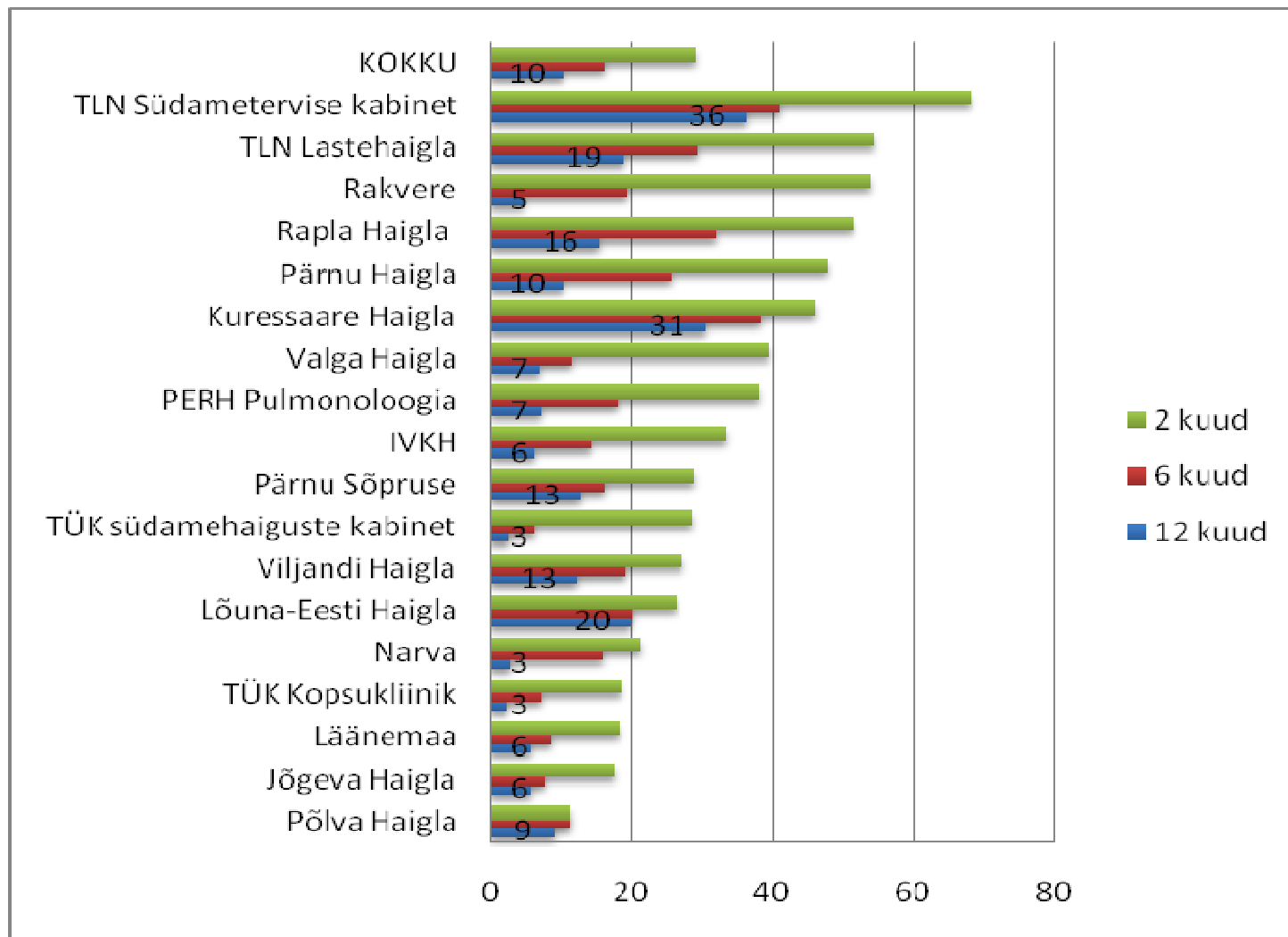
Kas see on SLN teenuse teene?

Märts`09

SLN teenuse hindamine

Loobumine 2,-6- ja 12 kuu pärast

Märts`09

SLN teenuse hindamine

JÄRELDUSED JA SOOVITUSED

Märts`09

SLN teenuse hindamine

Auditi üldised kommentaarid

- SLN teenuse arendamine on pidevalt arenev teenus
- Välja on arenenud toimiv SLN nõustajate võrgustik
- SLN kabinetid on olemas kõigis maakondades
- SLN teenuse arendajatel on olnud tihe koostöö Euroopa Suitsuvabade Haiglate Võrgustikuga (ENSH)

Soovitused SLN teenuse juhtimiseks ja töökorralduse parendamiseks

- SLN teenuse arendusplaan
- Selgem dokumentatsioon (sh kabinettide aruandlus)
- Tegevused kvaliteedi ja tulemuslikkuse jälgimiseks
- Sihtrühmalt tagasiside kogumise süsteem
- Sihtrühma teadlikkuse tõstmine

Soovitused SLN teenuse arendamiseks

- Tihedam koostöö teiste osapooltega
- Välja töötada toimiv hindamissüsteem
- Kokku leppida SLN teenuse rahastamise strateegilised funktsioonid
- Kujundada SLN teenus rutiinseks terviseteenuseks
- Luua SLN teenuse osutamiseks kõigis kabinettides vajalikud tingimused

Soovitused SLN tulemuslikkuse parendamiseks

- Süstemaatiliselt jälgida ja analüüsida klientide arvu muutusi
- Analüüsida põhjusi miks kliendid katkestavad nõustamise ja milliseid meetmeid on võimalik rakendada nõustamiste arvu (sh kordusnõustamiste) suurendamiseks
- Edaspidi määratleda täpsemalt kliendi motiveeritus/mittemotiveeritus
- Edaspidine süstemaatiline tulemuste analüüs kabineti põhiselt

Auditi üldised soovitused

- Informatsiooni levik potentsiaalse sihtrühma seas
- Nõustajate omavaheline tihe koostöö (sh analüüsida kabinettidevahelisi erinevusi)
- Moodustada SLN teenuse arendamise meeskond
- Süstemaatiline koostöö arendamine
- SLN teenuse integreerimine perearsti-ja eriarstiabi süsteemi
- Nõustamise tagamine telefoni-ja interneti teel

Soovitused SLN teenuse indikaatorite arendamiseks

- Pikaajalised ootuspärased eesmärgid
- Vahe-eesmärgid
  - Suurendada suitsetamisest loobujate osakaalu
  - Parandada teadlikkust, teadmisi ja suhtumist seoses loobumisega suitsetajate seas
  - Parandada teadlikkust, teadmisi ja suhtumist seoses loobumisega tervishoiu töötajate seas
  - Rahulolu

KÜSIMUSED JA ARUTELU

gerli.paat@praxis.ee

ain.aaviksoo@praxis.ee

www.praxis.ee

KÜSIMUSED JA ARUTELU

Märts`09

SLN teenuse hindamine